

АГЕНТУРНОЕ СООБЩЕНИЕ

ЦАКЯЙСКОЕ РО
КГБ при СМ Лит. ССР
№ 1353
28. 10. 1968 г.

Источник "Vilnis"

№ л/д.

7

spalis

1968 г.

Принял Sinkievičius

По делу

Šaltiniui atostogaujant, apie rugpjūčio mėnesio vidurį į ELTOS redakciją jos korespondentė Vida Gavelienė - Potrauskaitė buvo atsinešusi buvusio ELTOS direktoriaus (paskutiniaisiais buržuazijos valdžios metais), prisiminimus. Tuos prisiminimus ji skaitė redakciijoje, kaip pati vėliau sakė, girdint korespondentui Zenonui Serapinui ir respublikinės redakcijos redaktorei Birutei Kazakovičionei. Sprendžiant iš šaltinio nugirstų pokalbių, prisiminimai liotė 1940-1941 metus, bet turinys ir politinis kryptingumas šaltiniui nėra žinomi. Tik tiek galima pasakyti, kad jie buvo skaitomi kaip nelegalūs rašiniai (spausdinti mašinole).

Rugsėjo mėnesio pradžioje, šaltiniui sugrįžus iš atostogų, Gavelienė sužinojo, kad apie tą prisiminimų skaitymą kažkas būtų pranešęs Valstybės saugumo komitetui. Ji net užsipuolė kai kuriuos ELTOS darbuotojus Serapiną, Bagdanską Joną ir kitus, kaltinamais "šnipinėjimu". Gavelienė tuomet sakė, kad tie prisiminimai yra pasrutiniojo buržuazinių laikų ELTOS direktoriaus ir minėjo jo pavardę, bet šaltinis dabar jos nebeprisimena. Kiek prisimena, jis dabar gyvenęs kažkur kaime Suvalkijoje (prie Vilkaviškio ar Kapsuko).

Šaltiniui yra žinoma iš kitų darbuotojų pasakojimo, kad Gavelienė yra kilusi iš Kauno, kad jos tėvai buržuazinės valdžios metais "sukiojosi" buržuazinės valdžios veikėjo tarpe. ELTOJE ji dirba maždaug dveji metai, pasižymi darbštumu ir... netvarkingumu. Su vyru ji išsiskyrusi, gyvena atskirai su 3-4 metų dukra. Per tuos dvejus pažinties metus šaltiniui neteko girdėti iš jos kokių nors antitarybinių išsišokimų, bet ji mažai domisi politiniu gyvenimu. Gavelienė mėgsta bendrauti, turi daug pažinčių su įvairių sferų žmonėmis.

Kalbėdama apie buvusį ELTOS direktorių ir jo prisiminimus, Gavelienė pasakė, kad pastarasis gavęs iš saugumo organų įspėjimą.

41
2.

kad rašyti prisiminimus galys, bet duoti juos kam nors skaityti neturis teisės. Kada buvo duotas tas įspėjimas, jina! neminėjo ir šaltiniui nėra žinoma.

1968. 8. 7.

Nilis

Справка: Бывший директор ЭЛТЫ в последние годы буржуазного строя в Литве Густайнис нам известен. Его мемуары нами получены негласным путём пока не легализованы.

Задание: Агент направлен на сближение с Гавеленей. Ему поручено в процессе общения с ней попытаться выяснить, каким образом и от кого она получила мемуары Густайниса, не может ли она ознакомить с ними и источника.

Мероприятия: 1. Собрать полные установочные и характеризующие данные на Казакевичене и Сарапинаса, проверить их по оперучетам и решить вопрос о проведении с ним бесед, с целью подтверждения факта читки в редакции ЭЛТА мемуаров Густайтиса Гавеленей. Дальнейшие мероприятия по легализации мемуаров Густайтиса будут намечены после доклада руководству отдела.

2. Снять копии агентурного сообщения и направить для опериспользования тов. Калакаускасу, в Каунасский ГО и Шакяйское райотделение КГБ при СМ Лит. ССР, а также в Лит. дело.

Оперуполномоченный I-го отделения 5 отдела
КГБ при СМ Литовской ССР — ст. лейтенант

Синявичюс
(Синявичюс)

Резолюция Г. Казюков А. П.

С намеченными мероприятиями согласен.
Проведите их в краткие сроки. Возьмите под личный контроль.

Рочка
9. X